

Michał Rojewski

Model kształcenia prawnika w świetle funkcjonowania Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury

---

Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury to utworzona na mocy ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r.¹ instytucja mająca na celu prowadzenie tzw. aplikacji ogólnej oraz aplikacji sądowej i prokuratorskiej. Dodatkowym jej zadaniem jest doskonalenie zawodowe sędziów, prokuratorów, referendarzy sądowych, asystentów sędziów, asystentów prokuratorów, kuratorów sądowych, urzędników sądów i prokuratur. Ponadto ustawodawca nałożył na nią obowiązek prowadzenie badań i analiz służących ustaleniu kompetencji i kwalifikacji przypisanych do stanowisk pracy w sądach i prokuraturze, celem ich wykorzystania w działalności szkoleniowej.

Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 kwietnia 2009 r.² Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury nadany został statut, regulujący m.in. ustrój i organizację wewnętrzną szkoły, sposób i tryb prowadzenia działalności szkoleniowej. W lipcu i sierpniu 2009 przeprowadzony został pierwszy nabór aplikantów. Egzamin konkursowy składał się z 2 części: testu sprawdzającego wiedzę z poszczególnych dziedzin prawa oraz pracy pisemnej sprawdzającej umiejętność stosowania argumentacji prawniczej, zasad wykładni, kwalifikowania stanów faktycznych. Siedziba szkoły przejściowo mieściła się w Warszawie, jednakże docelowym miejscem od 2009 r. stały się dwa miasta; Kraków, gdzie mieszczą się Ośrodek Szkolenia Wstępnego, Biuro Dyrektora oraz Biuro Ekonomiczno-Finansowe i Lublin, gdzie umiejscowiony jest Ośrodek Szkolenia Ustawicznego i Współpracy Międzynarodowej, oraz Ośrodek Badań i Analiz oraz Współpracy

---

¹ Dz. U. 2009 nr 26, poz. 157.

² Dz. U. 2009, Nr 65, poz. 550.

Międzyinstytucjonalnej i Promocji.³ Do zadań Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w zakresie kształcenia prawników należą:

- prowadzenie aplikacji: ogólnej, sędziowskiej i prokuratorskiej, których celem jest uzyskanie przez aplikantów niezbędnej wiedzy i praktycznego przygotowania do zajmowania stanowiska sędziego, prokuratora, asesora prokuratury, asystenta sędziego, asystenta prokuratora i referendarza sądowego;
- szkolenie i doskonalenie zawodowe sędziów, prokuratorów, asesorów sądowych i asesorów prokuratury, w celu uzupełnienia ich specjalistycznej wiedzy i umiejętności zawodowych;
- szkolenie i doskonalenie zawodowe referendarzy sądowych, asystentów sędziów, asystentów prokuratorów, kuratorów sądowych oraz urzędników sądów i prokuratury, podnoszące ich kwalifikacje zawodowe;
- prowadzenie analiz i badań służących ustaleniu kompetencji i kwalifikacji przypisanych do stanowisk pracy w sądach i prokuraturze, celem ich wykorzystania w działalności szkoleniowej.

Biorąc pod uwagę zmianę przepisów dotyczących dostępu do zawodu sędziego i prokuratora ustawa o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury wprowadziła w przepisy przejściowe. Mianowicie w myśl art. 65. 1. ustawy o Kssp na stanowisko sędziego sądu rejonowego mogła być powołana osoba, która spełniała wymagania określone w art. 61 § 1 pkt 1-6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i pracowała w charakterze asesora sądowego co najmniej przez 3 lata. Na stanowisko sędziego sądu rejonowego mogła być także powołana osoba mianowana na stanowisko asesora sądowego w okresie od 5 listopada 2005 r. do 4 listopada 2007 r., jeżeli spełniała wymagania określone w art. 61 § 1 pkt 1-4 i pkt 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ukończyła 28 lat i pracowała w charakterze asesora sądowego co najmniej przez rok. (art. 65. 2. ustawy o Kssp). Na stanowisko sędziego sądu rejonowego może być również powołana osoba, która

---

³ M. Rojewski, Aplikacje prawnicze – komentarz Warszawa 2009 s. 133.

spełnia wymagania określone w art. 61 § 1 pkt 1-5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ukończyła aplikację sądową i złożyła egzamin sędziowski na podstawie przepisów obowiązujących do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, a po złożeniu tego egzaminu była zatrudniona na stanowisku:

- referendarza sądowego co najmniej przez okres 2 lat w pełnym wymiarze czasu pracy lub
- asystenta sędziego co najmniej przez okres 2 lat w pełnym wymiarze czasu pracy (art. 65. 3. Kssp). Powyższe przepisy były konieczne ze względu na uznanie przez Trybunał Konstytucyjny w dniu 24 października 2007r. za niekonstytucyjne przepisów dotyczących uprawnień asesorów sądowych.

Ustawa o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury wprowadziła szereg zmian nie tylko w zakresie naboru na aplikacje, ale również co do sposobu kształcenia przyszłych sędziów i prokuratorów. Zgodnie z art. 72. 1. ustawy Krajowa Szkoła jest następcą prawnym Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury. Był to podmiot, który powstał na bazie dawnego departamentu Ministerstwa Sprawiedliwości,⁴ który zajmował się szkoleniami zawodowymi sędziów, prokuratorów, referendarzy sądowych, asystentów i kadry urzędniczej. Biorąc pod uwagę fakt, iż w trakcie wejścia w życie przepisów ustawy odbywały się już aplikacje; sądowa, prokuratorska i referendarska, konieczne było w przepisach przejściowych uregulowanie sytuacji tych aplikantów. Zgodnie z art. 70. 1. aplikacja sądowa rozpoczęta przed dniem 1 stycznia 2008 r. oraz kończąca ją egzamin sędziowski odbywają się na podstawie przepisów obowiązujących przed tym dniem.⁵ Z kolei aplikacja prokuratorska w po-

---

⁴ Chodzi o ówczesny Departament Szkolenia Ustawicznego i Nadzoru nad Aplikacjami Prawniczymi – źródło www.ms.gov.pl.

⁵ Odnosnie „wojskowych odmian” aplikacji przepisy przejściowe były następujące; aplikacja sądowa w wojskowym sądzie garnizonowym rozpoczęta przed dniem 1 stycznia 2008 r. oraz kończąca ją egzamin sędziowski odbywają się na podstawie przepisów obowiązujących przed tym dniem, a aplikacja prokuratorska w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury rozpoczęta przed dniem 1 stycznia 2008 r. oraz kończąca ją egzamin prokuratorski odbywają się na podstawie przepisów obowiązujących przed tym dniem.

wszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury rozpoczęta przed dniem 1 stycznia 2008 r. oraz kończąca ją egzamin prokuratorski odbywają się na podstawie przepisów obowiązujących przed tym dniem, a aplikacja referendarska rozpoczęta przed dniem 1 stycznia 2009 r. oraz kończąca ją egzamin referendarski odbywają się na podstawie przepisów obowiązujących przed tym dniem (art. 70. 5 ustawy o Kssp).

Zgodnie z art. 75 ustawa niniejsza weszła w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów: art. 57, 58, 60 pkt 1-5 i 19, art. 65 ust. 1 i 3-7, art. 66 ust. 1 i 2, art. 67 ust. 1 i 3, które weszły w życie z dniem 5 maja 2009 r. Chodzi mianowicie o sytuację asesorów sądowych, którzy na skutek wymienionego wcześniej orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 października 2007r. nie mogli orzekać z dniem 5 maja 2009r. Stosunki pracy nawiązane z asesorami sądowymi na podstawie mianowania przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wygasły po upływie 4 lat od dnia mianowania, chyba że wcześniej zostały rozwiązane lub wygasły. Do czasu ustania stosunku pracy asesor sądowy był upoważniony do wykonywania czynności referendarza sądowego (art. 68. 2 i 3 Kssp).

Zgodnie z art. 16.2. ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury nabór na aplikację ogólną, sędziowską oraz prokuratorską zarządza Minister Sprawiedliwości w zależności od potrzeb kadrowych sądów i prokuratury i jednocześnie wyznacza limit miejsc na te aplikacje.

Dyrektor Krajowej Szkoły zamieszcza, w dwóch dziennikach o zasięgu ogólnopolskim oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej i na stronie internetowej Krajowej Szkoły, zarządzenie Ministra Sprawiedliwości o naborze na aplikacje w danym roku, określające limit miejsc na poszczególne aplikacje, a także ogłoszenie o naborze na aplikację ogólną. Zgodnie z art. 17. 1. ustawy o Kssp nabór na aplikację ogólną odbywa się w drodze konkursu składającego się z 2 etapów:

- testu sprawdzającego wiedzę z poszczególnych dziedzin prawa;
-

- pracy pisemnej sprawdzającej umiejętność stosowania argumentacji prawniczej, zasad wykładni oraz kwalifikowania stanów faktycznych.

Warunkiem dopuszczenia do drugiego etapu konkursu, jest uzyskanie z testu minimum punktów określonego przez Ministra Sprawiedliwości (art. 17. 2. ustawy o Kssp). Test oraz zadania w ramach pracy pisemnej ze wskazaniem form ich przygotowania opracowuje zespół konkursowy powołany, po uzyskaniu opinii Rady, przez Dyrektora Krajowej Szkoły. Testy oraz zadania i formy ich przygotowania są zatwierdzane przez Ministra Sprawiedliwości. Konkurs przeprowadzają komisje konkursowe powoływane przez Ministra Sprawiedliwości na zaopiniowany przez Radę wniosek Dyrektora Krajowej Szkoły spośród osób, których wiedza, doświadczenie zawodowe i autorytet dają rękojmię prawidłowego przebiegu konkursu. Konkurs przeprowadzany jest w Krajowej Szkole, jednakże od strony technicznej jest przeprowadzany w siedzibach poszczególnych sądów lub prokuratur apelacyjnych. Przepis art. 15. pozwala na takie rozwiązanie. Zgodnie z jego treścią: „(...) Minister Sprawiedliwości na wniosek dyrektora Krajowej Szkoły jeżeli wymagają tego względy organizacyjne wynikające z dużej liczby kandydatów, może zarządzić przeprowadzenie testu w wybranych siedzibach sądów apelacyjnych lub prokuratur apelacyjnych.”

Przebieg testu nadzorują zespoły powołane przez Ministra Sprawiedliwości, w uzgodnieniu z prezesem sądu apelacyjnego i prokuratorem apelacyjnym, właściwymi ze względu na miejsce przeprowadzania testu. Po przeprowadzeniu konkursu komisja konkursowa przedstawia Dyrektorowi Krajowej Szkoły listę kwalifikacyjną kandydatów na aplikantów aplikacji ogólnej, zawierającą imiona i nazwiska kandydatów z podaniem liczby punktów uzyskanych przez każdego kandydata i liczby porządkowej wskazującej jego miejsce na tej liście wraz z dokumentacją oraz ogłasza listę kwalifikacyjną w Biuletynie Informacji Publicznej. O kolejności miejsca na liście kwalifikacyjnej decyduje suma punktów uzyskanych przez kandydatów z obu etapów konkursu. Jeżeli dwóch lub więcej kandydatów uzyska taką samą liczbę punktów, o kolejności miejsca na liście kwalifikacyjnej decyduje liczba punktów uzyskanych z pracy pisemnej, a jeśli liczba punktów uzyskanych z pracy pisemnej jest taka sama, wszystkich tych kandydatów umieszcza się na jednym miejscu na liście kwalifikacyjnej. W przypadku gdy

miejsce na liście kwalifikacyjnej, w którym następuje wyczerpanie limitu, zajmuje więcej niż jedna osoba, limit ulega podwyższeniu o liczbę osób umieszczonych na tym miejscu.⁶

Zgodnie z art. 19. 1. ustawy o Kssp dyrektor Krajowej Szkoły na podstawie listy kwalifikacyjnej ustala listę kandydatów zakwalifikowanych na aplikację ogólną zawierającą ich imiona i nazwiska. Na liście tej kandydaci są umieszczeni według kolejności miejsc zajmowanych na liście kwalifikacyjnej, w liczbie odpowiadającej limitowi przyjęć na aplikację ogólną wyznaczonemu w danym roku. Dyrektor Krajowej Szkoły ogłasza listę kandydatów zakwalifikowanych na aplikację ogólną w Biuletynie Informacji Publicznej i zawiadamia pisemnie kandydatów o umieszczeniu na tej liście. Osoba umieszczona na tej liście, w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia, składa pisemne oświadczenie o gotowości podjęcia aplikacji ogólnej. W przypadku niezłożenia w terminie ww. oświadczenia, lub nieusprawiedliwionego niepodjęcia aplikacji ogólnej w terminie 30 dni od dnia jej rozpoczęcia, Dyrektor Krajowej Szkoły uzupełnia listę kandydatów zakwalifikowanych na aplikację ogólną o kandydata umieszczonego na kolejnym miejscu na liście kwalifikacyjnej.

Zgodnie z art. 22 ustawy o Kssp aplikantem aplikacji ogólnej może zostać osoba:

- która posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;
- która posiada nieposzlakowaną opinię;
- która nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- przeciwko której nie jest prowadzone postępowanie karne o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
- która ukończyła wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskała tytuł zawodowy magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej;

---

⁶ M. Rojewski, Aplikacje... s. 154.

- która została umieszczona na liście, o której mowa w art. 19 ust. 2 ustawy o Kssp (liście kwalifikacyjnej kandydatów na aplikantów aplikacji ogólnej).

Na podstawie art. 23. ust. 1. Kssp Dyrektor Krajowej Szkoły, po uzyskaniu informacji, o których mowa w art. 20 ust. 1, wydaje decyzję w sprawie przyjęcia na aplikację ogólną. Od decyzji, o której mowa powyżej, przysługuje odwołanie do Ministra Sprawiedliwości, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. Rozpoznanie odwołania następuje w terminie 14 dni od dnia jego wniesienia. Z kolei od decyzji Ministra Sprawiedliwości, przysługuje skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tej decyzji.

W przypadku uwzględnienia skargi, Dyrektor Krajowej Szkoły wydaje niezwłocznie decyzję o przyjęciu na aplikację ogólną, którą aplikant odbywa zgodnie z indywidualnym programem ustalonym przez Dyrektora Krajowej Szkoły.

Aplikacja ogólna trwa 12 miesięcy, a rozpoczyna się nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia listy, o której mowa w art. 19 ust. 2 ustawy o Kssp Minister Sprawiedliwości, w drodze zarządzenia, określa termin rozpoczęcia aplikacji ogólnej. Zarządzenie to zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej. W trakcie aplikacji ogólnej aplikanci odbywają zajęcia w Krajowej Szkole oraz praktyki zgodnie z programem aplikacji. Dyrektor Krajowej Szkoły wyznacza aplikantowi patrona koordynatora, który służy aplikantowi pomocą merytoryczną oraz nadzoruje i koordynuje prawidłowy przebieg jego praktyk, zgodny z programem aplikacji ogólnej. Na czas odbywania przez aplikanta praktyk, zgodnie z programem aplikacji ogólnej, Dyrektor Krajowej Szkoły, w uzgodnieniu z patronem koordynatorem, wyznacza aplikantowi patrona każdej z praktyk, który zapoznaje aplikanta z czynnościami należącymi do zakresu jego obowiązków w trakcie praktyki i niezwłocznie po jej zakończeniu przedstawia patronowi koordynatorowi pisemną opinię wraz z oceną przebiegu praktyki. W oparciu o te opinie i oceny patron koordynator sporządza końcową opinię wraz z łączną oceną przebiegu wszystkich praktyk, które odbył aplikant. Warunkiem ukończenia aplikacji ogólnej jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich sprawdzianów i praktyk objętych programem aplikacji. Świadc-

twem ukończenia aplikacji ogólnej jest dyplom wydawany przez Dyrektora Krajowej Szkoły.

Dyrektor Krajowej Szkoły, w terminie 14 dni od dnia zakończenia aplikacji ogólnej, ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej listę klasyfikacyjną aplikantów. Lista zawiera imiona, nazwiska aplikantów, z podaniem liczby punktów uzyskanych przez każdego aplikanta w trakcie aplikacji ogólnej, oraz liczby porządkowej wskazującej jego miejsce na liście. O kolejności miejsca na liście klasyfikacyjnej aplikantów decyduje suma punktów uzyskanych przez aplikanta ze wszystkich sprawdzianów i praktyk w czasie aplikacji ogólnej. W przypadku równej liczby punktów uzyskanych przez aplikantów o kolejności decyduje suma punktów uzyskanych ze sprawdzianów.

Osoba, która ukończyła aplikację ogólną oraz spełnia kryteria określone w art. 22 pkt 1-4 może, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej listy klasyfikacyjnej aplikantów, o której mowa w art. 26 ust. 2, złożyć do Dyrektora Krajowej Szkoły wnioski o kontynuowanie szkolenia na aplikacji sędziowskiej lub prokuratorskiej. Kandydaci na aplikację sędziowską lub prokuratorską przedstawiają dodatkowo zaświadczenie o zdolności do pełnienia obowiązków odpowiednio sędziego, o którym mowa w art. 57 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, lub prokuratora, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze. Decyzję w sprawie przyjęcia na aplikację sędziowską albo prokuratorską, wydaje Dyrektor Krajowej Szkoły.

Decyzję o przyjęciu na aplikację sędziowską albo prokuratorską Dyrektor Krajowej Szkoły wydaje według kolejności umieszczenia kandydatów na liście klasyfikacyjnej aplikantów (o której mowa w art. 26 ust. 2 ustawy o Kssp) do miejsca wyczerpania limitu przyjęć na te aplikacje. Listy kandydatów przyjętych na aplikację sędziowską i prokuratorską Dyrektor Krajowej Szkoły ogłasza niezwłocznie w Biuletynie Informacji Publicznej. Listy zawierają imiona i nazwiska kandydatów z podaniem liczby porządkowej wskazującej miejsce kandydata na danej liście. Od decyzji Dyrektora Krajowej Szkoły przysługuje odwołanie do Ministra Sprawiedliwości, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Zgodnie z art. 31. 1. ustawy o Kssp, aplikacja sędziowska trwa 54 miesiące i rozpoczyna się nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia listy, o której mowa w art. 29 ust. 3 ustawy o Kssp. W ramach aplikacji sędziowskiej aplikanci odbywają w okresie 30 miesięcy zajęcia w Krajowej Szkole i praktyki zgodnie z programem aplikacji oraz w okresie kolejnych 24 miesięcy staż na stanowiskach: asystenta sędziego, a następnie referendarza sądowego, zgodnie z programem aplikacji. W okresie stażu aplikant aplikacji sędziowskiej zostaje zatrudniony na stanowisku asystenta sędziego na podstawie umowy o pracę na czas określony, a następnie na stanowisku referendarza sądowego na czas nieokreślony.

W trzydziestym miesiącu aplikacji sędziowskiej aplikanci przystępują do egzaminu sędziowskiego. Warunkiem przystąpienia do egzaminu sędziowskiego jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich sprawdzianów i praktyk, objętych programem aplikacji. Dyrektor Krajowej Szkoły może udzielić aplikantowi zezwolenia na przystąpienie do egzaminu sędziowskiego w terminie późniejszym, jeżeli uzna, że choroba, wypadek losowy lub inna wskazana i udokumentowana przez aplikanta przyczyna uniemożliwiają przystąpienie do egzaminu w terminie przewidzianym w ustawie.

Wniosek o zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, składa się w terminie miesiąca od dnia ustania przyczyny uzasadniającej nieprzystąpienie do egzaminu sędziowskiego. Aplikant, który;

- nie przystąpił do egzaminu sędziowskiego w wyznaczonym terminie i nie uzyskał ww. zezwolenia Dyrektora Krajowej Szkoły,
- odstąpił bez usprawiedliwienia od egzaminu w czasie jego trwania,
- nie zdał egzaminu sędziowskiego,

może przystąpić ponownie do egzaminu tylko raz, nie później jednak niż w terminie 18 miesięcy od dnia zakończenia poprzedniego egzaminu. Ponowny egzamin sędziowski przeprowadza komisja egzaminacyjna w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości, uzgodnionym z Dyrektorem Krajowej Szkoły.⁷ Zgodnie z art. 35. 1. Kssp w terminie 30

---

⁷ M.Rojewski, Aplikacje...s. 154.

dni od dnia złożenia egzaminu sędziowskiego z wynikiem pozytywnym, Dyrektor Krajowej Szkoły kieruje aplikanta do odbycia stażu, kolejno na stanowisku asystenta sędziego i referendarza sądowego. W terminie 14 dni od dnia zakończenia stażu Dyrektor Krajowej Szkoły wydaje aplikantowi dyplom ukończenia aplikacji sędziowskiej.

W zakresie odbywania aplikacji prokuratorskiej regulacje prawne ukształtowane są zgodnie z art. 36. 1. ustawy o Kssp. Mianowicie aplikacja prokuratorska trwa 30 miesięcy i rozpoczyna się nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia listy, o której mowa w art. 29 ust. 3 ustawy o Kssp. W ramach aplikacji prokuratorskiej aplikanci odbywają zajęcia w Krajowej Szkole i praktyki zgodnie z programem aplikacji. W ostatnim miesiącu aplikacji prokuratorskiej aplikanci przystępują do egzaminu prokuratorskiego.⁸ Do egzaminu prokuratorskiego stosuje się odpowiednio przepisy o egzaminie sędziowskim (zakres ten dotyczyć będzie między innymi sytuacji nie zdania egzaminu lub nie przystąpienia do niego przez aplikanta).

Dyrektor Krajowej Szkoły, w terminie 14 dni od dnia zakończenia egzaminu prokuratorskiego, sporządza i przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości listę klasyfikacyjną egzaminowanych aplikantów aplikacji prokuratorskiej, zwaną dalej „listą egzaminowanych aplikantów”. Warunkiem umieszczenia na tej liście jest złożenie egzaminu prokuratorskiego z wynikiem pozytywnym. Lista ta zawiera imiona i nazwiska egzaminowanych aplikantów z podaniem liczby punktów uzyskanych na egzaminie przez każdego aplikanta oraz liczby porządkowej wskazującej jego miejsce na liście.

O kolejności miejsca na liście decyduje suma punktów uzyskanych przez aplikanta z egzaminu prokuratorskiego. W przypadku równej liczby punktów uzyskanych przez dwóch lub większą liczbę aplikantów o kolejności miejsca na tej liście decyduje suma punktów uzyskanych przez aplikanta ze wszystkich praktyk i sprawdzianów w czasie aplikacji. Minister Sprawiedliwości przedstawia egzaminowanemu aplikantowi propozycję pracy na stanowisku asesora powszechnej jednostki organizacyjnej proku-

---

⁸ A. Herzog, Nowelizacja ustawy o prokuraturze. Warszawa 2010 s. 201.

ratury lub wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury według kolejności miejsca zajmowanego na liście egzaminowanych aplikantów.

Zgodnie z art. 38 ustawy o Kssp aplikant jest uprawniony do bezpłatnego korzystania z bazy dydaktycznej i informatycznej oraz wyposażenia i sprzętu Krajowej Szkoły w celu pogłębiania wiedzy i doskonalenia swoich umiejętności, na warunkach określonych przez Dyrektora Krajowej Szkoły. Do obowiązków aplikanta należy:

- uczestniczenie w zajęciach, praktykach i stażach przewidzianych programem aplikacji;
- samodzielne pogłębianie wiedzy i umiejętności praktycznych, objętych programem aplikacji;
- przystępowanie do sprawdzianów oraz egzaminów w terminach przewidzianych programem aplikacji;
- przestrzeganie regulaminu organizacyjnego Krajowej Szkoły oraz zarządzeń i poleceń porządkowych Dyrektora Krajowej Szkoły.

Dyrektor Krajowej Szkoły może skreślić aplikanta z listy aplikantów, jeżeli aplikant:

- został prawomocnie skazany za nieumyślne przestępstwo lub nieumyślne przestępstwo skarbowe;
- opuścił z przyczyn nieusprawiedliwionych ponad 20% zajęć lub praktyk objętych programem aplikacji w danym roku szkoleniowym;
- nie przystąpił w wyznaczonym terminie, bez usprawiedliwienia, do co najmniej dwóch sprawdzianów przewidzianych w programie aplikacji lub sprawdzianów tych nie zaliczył;
- został dwukrotnie ukarany karą nagany (Art. 41. 1. i 2).

Dyrektor Krajowej Szkoły przed podjęciem decyzji o skreśleniu aplikanta z listy aplikantów umożliwia aplikantowi złożenie wyjaśnień. Od decyzji Dyrektora Krajowej Szkoły aplikantowi przysługuje odwołanie do Ministra Sprawiedliwości, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. Rozpoznanie odwołania następuje w terminie 14 dni od dnia jego wniesienia.

Od decyzji Ministra Sprawiedliwości, o której mowa w ust. 4, przysługuje skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tej decyzji.

Zgodnie z art. 42. 1 ustawy Dyrektor Krajowej Szkoły przyznaje aplikantowi, na jego wniosek, stypendium na czas aplikacji ogólnej, aplikacji sędziowskiej oraz aplikacji prokuratorskiej. Stypendium nie jest przyznawane w okresie stażu, o którym mowa w art. 31 ust. 2 ustawy o Kssp (tzn. wtedy kiedy aplikant jest zatrudniony na stanowisku referendarza sądowego lub asystenta sędziego). Jeżeli aplikant po zakończeniu kształcenia nie podejmie pracy w strukturach wymiaru sprawiedliwości, może zostać w stosunku do niego podjęta decyzja o zwrocie stypendium. Podejmuje ją dyrektor Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.